

2011-11-30
Dnr 43-2011:2168

Upplands-Bro kommun
upplands-bro.kommun@upplands-bro.se

Härneviskolan
Rektor Margaretha Lindberg
margaretha.lindberg@upplands-bro.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Härneviskolan
i Upplands-Bro kommun

Tillsyn av Härneviskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Upplands-Bro kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skolinspektionen besökte Härneviskolan den 15 - 16 november 2011. Tillsynsbesöket genomfördes av undervisningsrådet Stig Westlund och utredare Magdalena Molin.

Eleverna på Härneviskolan når förhållandevis goda kunskapsresultat i årskurs 3 och 5 och de ges i många avseenden goda förutsättningar att nå målen. Undervisningen fokuserar på att ge eleverna möjlighet att utveckla de förmågor läroplanen, inklusive kursplanerna, beskriver. På samma sätt ges eleverna i grundsärskolan likvärdiga förutsättningar att nå de nationella målen. Grundsärskolegruppen arbetar temainriktat och deltar i gemensamma aktiviteter på liknande sätt som övriga klasser på skolan. Skolan arbetar med att anpassa undervisningen efter elevernas olika behov vilket är en av skolans styrkor. Ytterligare en styrka som skolan har är att eleverna, utifrån ålder och mognad, ofta på ett medvetet sätt finns med i planeringen av undervisningen. Tillsynen visar också att skolan försöker anpassa undervisningen till de elever som kommit längst i kunskapsutvecklingen, men att detta kan förbättras ytterligare. Elevernas behov av särskilt stöd utreds, stöd ges och åtgärderna omprövas vid behov. Trots detta behöver, och kan resultaten förbättras, särskilt med hänsyn till att det finns två viktiga förbättringsområden på skolan nämligen personalens kompetens och åtgärdsprogrammets utformning.

Samtliga intervjuade i personalen uppger att skolans värdegrundsarbete fungerar väl, inte bara vad gäller trygghetsfrågorna utan också i arbetet med att få eleverna att uttrycka medvetet etiska ställningstaganden. Vid tillsynen såg Skolinspektionen flera exempel på undervisning som gav eleverna möjlighet till detta vilket också eleverna bekräftar i spontana samtal och intervjuer. Skolans plan mot kränkande behandling behöver dock utvecklas och eleverna ges möjlighet att delta vid upprättandet av den samma.

Rektorn tar ett gott och tydligt pedagogiskt ansvar för utvecklingen av skolan. Detta sker bland annat genom att det finns utrymme för lärarna att diskutera likvärdig bedömning och värdegrundsfrågor. Genom att göra spontana lektionsbesök samt utvärdera undervisningen och driva det pedagogiska utvecklingsarbetet tillsammans med lärarna garanterar rektorn skolans utveckling mot målen. Därtill bedöms kvalitetsar-

betet i övrigt på skolan som gott. Samtlig personal är inblandad i arbetet, det dokumenteras och leder till att utbildningen utvecklas.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Härneviskolan i Upplands-Bro kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Upplands-Bro kommun att senast **den 1 mars 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Personalkompetens

Personalen vid skolan har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet personalkompetens.

I detta ingår att:

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva (2 kap. 3 § skollagen och 33 § lag om införande av skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska Ni senast **den 1 mars 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Rektor ser inte till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Av skolans likabehandlingsplan, som även utgör planen mot kränkande behandling, framgår inte resultatet av föregående års åtgärder. Vidare framkommer att eleverna kommer att göras delaktiga i framtagandet av nästkommande plan. Mot bakgrund av att det vid skolan bedrivs ett gott värdegrundsarbete i övrigt och då skolan har redovisat att åtgärder ska vidtas omgående bedöms bristen som ringa. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Kunskapssammanställningar för årskurs 3 som Skolinspektionen tagit del av för läsåret 2009/10 visar att 88 procent nådde målen i svenska och matematik. Skolans bedömning av elevernas måluppfyllelse för läsåret 2010/11 visar att 92 procent nådde målen i svenska samt 96 procent i matematik. I skolans kvalitetsredovisning beskrivs bl.a. att eleverna erbjuds extra stöd av klasslärarna efter skoldagens slut för att stötta eleverna i sin kunskapsutveckling. Det var 96 procent av eleverna som klarade alla delproven i svenska och 92 procent i matematik våren 2011 i de nationella ämnesproven. Andelen elever som uppnår målen i årskurs 5 vårterminen 2011 visar att det är 100-procentig måluppfyllelse i de flesta ämnena. Undantaget är engelska (88%), matematik (92%), svenska (92%) samt religionskunskap och samhällskunskap (96%). Skolan uppmärksammade dessa resultat och överlämnade information om vilka åtgärder som mottagande skola läsåret 2011/12 behöver arbeta med för att eleverna ska nå kunskapsmålen. Det finns inga sammanställda skolövergripande kunskapsresultat för grundskolan.

Resultat av värdegrundsarbetet

Av kommunens genomförda enkät år 2011, den s.k. Pilen, framgår att 93 procent av eleverna i årskurs 3 instämmer helt eller till största delen i att de känner sig trygga i skolan. Detta är en liten försämring jämfört med 2010 års resultat som var 100 procent. 93 procent instämmer helt eller till största delen i att de blir bra bemötta av vuxna på skolan, 2010 var motsvarande resultat 100 procent. 89 procent av eleverna i årskurs 3 ansåg att de blir bra bemötta av andra elever i skolan, 2010 var resultatet 92 procent. 92 procent av eleverna instämmer helt och till största del i att de vuxna aktivt motverkar att någon behandlas illa. Av samma enkät framgår att 100 procent av eleverna i årskurs 5 instämmer helt eller till största delen i att de känner sig trygga i skolan. Detta är samma resultat jämfört med 2010 års resultat. 100-procent instämmer helt och till största delen i att de blir bra bemötta av vuxna på skolan vilket är samma resultat som 2010. 100 procent av eleverna i årskurs 5 ansåg att de blir bra bemötta av andra elever i skolan, 2010 var resultatet 96 procent. 84 procent av eleverna instämmer helt och till största del i att de vuxna aktivt motverkar att någon behandlas illa.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Personalen vid skolan har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning av den utbildning som de undervisande lärarna i Härneviskolan har och rektorn har fått tillfälle att kommentera denna. Lärarna är anställda före den 1 juli 2011, vilket innebär att bestämmelserna i 1985 års skollag samt i lag om införande av skollagen tillämpas.

Av dokumentationen över lärarnas kompetens framgår att det finns lärare som till stor del undervisar i en årskurs och i ämnen utan att ha utbildning för denna undervisning, bland annat i svenska. Rektor framhåller att det finns lärare som behöver komplettera sin utbildning vilket rektorn påbörjat planering för. Skolinspektionen vill dock framhålla elevernas rätt till en undervisning utförd av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Författning:

2 kap. 3 § skollagen och 33 § lag om införande av skollagen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektor ser inte till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering:

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte fullt ut skollagens krav. Elevens behov framgår inte alltid tydligt och är inte alltid relaterade till kursplanerna. Det framgår heller inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska genomföra för att eleven ska få det särskilda stöd den har rätt till. Åtgärderna utgörs emellanåt av arbetsuppgifter som eleven ska göra exempelvis "ROBO-memoträning 25 ggr", eller "1 lektion per vecka hos specialpedagog öva matematik perceptionsövningar". Slutligen framgår det inte alltid när åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Avstår från ingripande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

I skolans plan mot kränkande behandling anges inte resultaten av föregående års åtgärder och eleverna har inte heller medverkat i framtagandet av planen.

Motivering:

Skolan har en likabehandlingsplan som också fungerar som plan mot kränkande behandling. Av planen framgår inte hur resultatet av föregående års åtgärder genomförts. Resultat av föregående års åtgärder finns, enligt rektorn, och planen ska kompletteras med detta. Eleverna har inte medverkat i framtagandet av befintlig plan, men de kommer att vara i samband med framtagandet av nästa års plan. Mot bakgrund av att det vid skolan bedrivs ett gott värdegrundsarbete och då skolan har redovisat att åtgärder ska vidtas omgående bedöms bristen som ringa. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Bakgrund

Beskrivning av Härneviskolan

Verksamheten vid Härneviskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-4 och grundsärskola för årskurserna 1-5. Skolan är indelad i tre arbetslag, förskoleklass – årskurs 2, årskurserna 3-4 samt grundsärskolan. I förskoleklassen går det 25 elever, grundskolan inklusive särskolan har 130 elever. Skolan leds av en rektor. Härneviskolan har sin undervisning i paviljonger under tiden som den gamla skolan rivs, byggs om och till. Inför läsåret 2011/12 beslutade bildningsnämnden att blivande elever i årskurs 5 ska ha sin undervisning i Broskolan, en 5-9 skola. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs dock i separat beslut.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Stig Westlund
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).